

Ami a második kötetből kimaradt

VERŐ L.

E-mail: mselaci@t-online.hu

Irak nevével ugyan néhányszor találkozhatunk a Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet (ELGI) 1964 utáni történetét bemutató második kötetben, de csak geoelektromos és mélyfúrású geofizikai műszerek eladásával kapcsolatban. Sem maguk a műszerek nincsenek megnevezve, sem arról nem esik szó, hogy ezek nem egyszerű műszerszállítások voltak, mindegyikhez kapcsolódott hosszabb-rövidebb betanítás. Az pedig teljesen kimaradt a történetből, hogy ugyanaz az intézmény később szeizmikus műszert és geoelektromos programokkal számítógépet is vásárolt.

Az akkori követelményeknek megfelelően 1974-ben a NIKEX Külkereskedelmi Vállalat kötött szerződést az iraki Ministry of Agriculture and Agrarian Reform bagdadi székhelyű, Ground Water Development Administration (GWDA) nevű intézményével az ELGI nevében. A szerződés értelmében az ELGI két, utólag légkondicionált, orosz UAZ terepjáróba épített K-500 mélyfúrású geofizikai berendezést és egy GE-27 felszíni ellenállásmérő műszert, 1600 méteres AB távolságig való gradiens szondázásokhoz szükséges tartozékokkal szállított a GWDA-nak. Mind a mélyfúrású, mind a felszíni műszerekhez egy éves, Irakban történő betanítási program is tartozott. Ennek megfelelően Márfföldi Gábor villamosmérnök, Pintér József szaktechnikus, Szunyogh Ferenc villamosmérnök, illetve Verő László geofizikus utazott Irakba.

Más szerződések révén ebben az időben a GWDA-nál szakértő volt még Hoffer Egon geofizikus az ELGI-ből és Marton Gyula geológus, aki korábban a Magyar Állami Földtani Intézetben dolgozott.

Az egyik K-500 berendezés Bagdadban maradt – az ország déli részében mélyített vízkutató fúrásokban végeztek méréseket ezzel –, a másik pedig Moszulból az ország északi felében látott el hasonló feladatot Szunyogh Ferencsel. A geoelektromos műszer is Bagdadban maradt, innen kiindulva végeztünk terepi méréseket. Az iraki fél mind a mélyfúrású, mind a felszíni műszer kezelésének megtanulására, illetve a mérési adatok feldolgozására, kiértékelésére és értelmezésére két-két fiatal, BSc-fokozattal rendelkező geofizikust vagy geológust jelölt ki. Mivel latin betűkkel leírva csak a felszíni módszer megtanulására kijelöltek nevet láttam, így csupán ezt a két nevet tudom leírni: Suad Al-Saigh geofizikus – nevéből számunkra nem derül ki,

hogy ő egy hölgy – és Vartan Vartanjan geológus, az ő neve viszont elárulja, hogy örmény származású.

Részletesen csak a felszíni geofizikai programról tudok beszámolni feljegyzéseim alapján. Három hosszabb – Rutba, Szulajmanija, Mandali – és két rövidebb – H-3, Harir – ideig tartó terepi mérést végeztünk vízkutatói céllal. Ezzel párhuzamosan folyt a továbbképzés, ennek anyagát egy 130 oldalas jegyzetben foglaltam össze. Hogy mindebből mit sikerült Al-Saigh-nak és Vartanjannak elsajátítani, azt az osztályvezetőjük által kiállított „bizonyítvány” árulja el.

Valamennyi műszer kifogástalanul működött az egy év alatt, ami figyelembe véve az időjárást – 50 °C feletti hőmérséklet terepen – és a nem mindig ideális raktározást, szállítást, kezelést, nem lebecsülendő teljesítmény. A GE-27 műszer is kapott „bizonyítványt” az év végén.

A tervezett programtól eltérően Márfföldi Gábor még 1975-ben hazautazott, helyette Viola Balázs geofizikus érkezett. A karotázsberendezések szerződésben vállalt garanciális szervizének ellátására áprilisban Hincz Károly gépkocsiszerelő és Kozsa Gábor szaktechnikus érkezett. Ez az egyéves program 1976 júniusában fejeződött be.

Sajnos, a folytatásról már nincsenek feljegyzéseim, így még az időpontokban sem vagyok biztos. 1976 vagy 1977 őszén iraki szakemberek érkeztek mélyfúrású és felszíni geofizikai továbbképzésre Magyarországra, az ELGI-be. Ismeretlen ok miatt Vartan Vartanjan helyett valaki mást küldtek. Ebben már nem vettem részt, de Suad Al-Saigh egy megjegyzése sokat elárul nem csak a szakmai programról. Valószínűleg először jártak Európában, és többet akartak látni, így hát elmentek Bukarestbe. Visszatérésük után mondta Al-Saigh, hogy nagyobb örömmel tértek vissza Bukarestből Budapestre, mint amilyen örömmel fogtak visszatérni Budapestről Bagdadba.

A következő évben újabb szerződés keretében két, a gerjesztett polarizáció mérésére is alkalmas DIAPIR műszert és geoelektromos programokkal egy Hewlett-Packard 9845 asztali számítógépet szállítottunk. Újabb felszíni geofizikai módszerrel, a szeizmikával kívánta bővíteni a GWDA a repertoárját, ezért vásároltak egy ESS-01-24 mérnökszeizmikus berendezést. Nagyjából egy hónapnyi idő alatt Simon Pál, a DIAPIR és Gili László, az ESS-01-24 konstruktőre adta át a műszereket, majd Kónya Albert tartott szeizmikus betanítást. A számítógép és a programok

(بسم الله الرحمن الرحيم)
وزارة الزراعة والاصلاح الزراعي
المؤسسة العامة للحفر والمحطات الزراعية
مصلحة استثمار المياه الجوفية
القسم :
هاتف : ٨٥١٢١ بدالة ٣ خطوط
العنوان البرقي (ارتوازية)
س . ب (٢٢٢١)
الرقم :
التاريخ : / /

TO WHOM IT MAY CONCERN

This is to certify that Mr. László VERÓ served Ground Water Development Administration (Ministry of Agriculture and Agrarian Reform, Government of Iraq) for a period of one year as an expert in surface geoelectrical geophysical methods connected with ground water investigations in Iraq. He effectually performed the training of the Iraqi staff for operation of the equipment GE-27, and gave lectures on the basic principles of the resistivity method. He carried out field measurements together with the Iraqi staff and at the end of training period the Iraqi operator was able to work alone on the field.

During his stay with this organisation he has always been found very co-operative and his pleasing manners were liked by all his colleagues. I wish him all the success for bright and happy future.

Baghdad, 1st of June, 1976.

Eng. Haik K. Sarkis

Head of the Geological Division
Ground Water Development
Administration
Government of Iraq

Ezt a „bizonyítványt” állította ki számomra Haik K. Sarkis, a GWDA Geológiai Osztályának vezetője. Ez azonban inkább Suad Al-Saigh és Vartan Vartanjan bizonyítványa¹⁾

átadása Csörgei József geofizikus feladata volt. A GWDA új helyre költözött, Bagdad külvárosába, a palesztin negyedbe. Ismét találkoztam Al-Saigh-gal és Vartanjannal, és a GE-27 – raktárban – még működőképes volt.

Már ez alatt az idő alatt kiéleződött a konfliktus Iránnal. Előfordult, hogy munka helyett tüntetés volt a program, a főbb épületek bejáratához nagy betonkockákat raktak, aztán 1980-ban kitört a háború. Tudomásom szerint az utol-

¹⁾ Ez azt igazolja, hogy Veró László úr egy éves időszakon át szolgált a Ground Water Development Administrationnál (Mezőgazdasági és Agrárreform Minisztérium, Irak Kormánya) mint a felszíni geoelektromos geofizikai módszerek szakértője a felszín alatti vízkutatásban, Irakban. Hatékonyan végrehajtotta az iraki személyzet betanítását a GE-27 műszer működtetésére, és előadásokat tartott az ellenállás módszer alapelveiről. Az iraki személyzettel együtt terepi méréseket végzett, és a betanítási időszak végén az iraki észlelő egyedül is képes volt dolgozni a terepen.

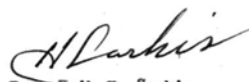
Az ennél a szervezetnél való tartózkodása alatt mindig nagyon együttműködőnek találtuk, és kedves modorát minden kollégája szerette. Kívánom neki, hogy jövője fényesre és boldogra sikerüljön.

Bagdad, 1976. június 1.

Haik K. Sarkis mérnök
a Geológiai Osztály vezetője
Ground Water Development
Administration
Irak Kormánya

At the end of the guarantee period the transmitter and the compensator are in good working order.

Baghdad, 6th of June, 1976.

Eng. Haik K. Sarkis

Head of the Geological Division
Ground Water Development
Administration

A GE-27 műszer „bizonyítványa”²⁾

só kapcsolat az volt, amikor 1979 őszén az iraki követség alkalmazottai lakásomon kerestek fel, én azonban akkor Kanadában voltam. Így a jól induló magyar részvétel az iraki vízkutatásban a kedvezőtlené vált körülmények miatt megszűnt.

Álljon itt végül a Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet azon szakembereinek a névsora, akik a 70-es évek második felében részt vettek az iraki munkákban, és összesítve jóval több, mint öt évet töltöttek ott.

Csörgei József
Gili László
Hoffer Egon
Kónya Albert
Márföldi Gábor

Pintér József
Simon Pál
Szunyogh Ferenc
Veró László
Viola Balázs

A cikk szerzője

Veró László

Bagdad 1978-ban

²⁾ A garanciális idő végén az átalakító és a kompenzátor jó működési állapotban van.

Bagdad, 1976. június 6.

Haik K. Sarkis mérnök
a Geológiai Osztály vezetője
Ground Water Development Administration